

ביתר מתיקות נגנו את הריקוד

ויליאם קנטרידג' במוזיאון תל אביב לאמנות

מוזיאון תל אביב לאמנות גאה להציג תערוכה של ויליאם קנטרידג'. בכיר אמני דרום אפריקה ואחד מהאמנים הידועים והחשובים ביותר הפועלים כיום בעולם.

התערוכה של ויליאם קנטרידג' במוזיאון תל אביב לאמנות, "ביתר מתיקות נגנו את הריקוד", מציגה מיצב מולטימדיה הנפרס על פני 8 מסכים, באורך 40 מטרים המקיפים את הצופה. ההקרנה המשלבת סרטים, אנימציה, רישומי פחם, תיאטרון צלליות, מחול ומוזיקה אפריקאית, מזמנת חוויה רב חושית מפעימה, המעוררת סוגיות סביב החיים, המוות, בדידות קיומית, הגירה ועקירה.

היצירה מציגה תהלוכה מונומנטאלית מרהיבה של דמויות וצלליות בגודל אדם, העוברות ממסך למסך.

על רקע נוף מצולק מצויר בפחם. את התהלוכה מובילה תזמורת כלי נגיפה ובעקבותיה הולכות דוקדות, דמויות מצולמות ומונפשות של אנשים חולים הדוחפים מכשירי אינפוזיה, כמרים הנושאים מעל ראשיהם פרחי חבצלות, נודים ופליטים גורים מזוודות ושקים וצלליות של שלדים, כולם נעים בצעדי ריקוד לעבר הקבר. התהלוכה שיוצר קנטרידג' היא שילוב פסטיבל-מקברי בין ריקוד המוות של ימי הביניים, תהלוכת לוויה אפריקנית ושיירת פליטים הנעים עם מטלטליהם ממקום למקום. השילוב בין הגופניות העוצמתית של הרוקדים, התנועה של ההולכים והקצב של המוזיקה, הופך את התהלוכה ללא פחות מהליכה אפית של הקיום האנושי.

כותרת העבודה, מפנה לשורה משירו של פאול צלאן "פוגת מוות" (1945): המתיקו יותר לנגן את המות (תרגום: שמעון זנדבק). קנטרידג'

מחליף את "המוות" ב"ריקוד", וההפניה לצלאן מעמיקה את נוכחות המוות, אך גם נחלצת ממנו. בסוף השיירה מופיעה דאדא מסילו, רקדנית וכריאוגרפית דרום אפריקאית, שאיתה קנטרידג' משתף פעולה בעבודותיו. היא רוקדת על קצות האצבעות בסגנון הבלט הקלאסי, לבושה כמהפכנית בסין המאוואיסטית, ומחזיקה בידה רובה. הרובה מחזיר את הריקוד למקום המבעית של ריקוד המוות, והמופע של מסילו הופך לביטוי המושלם של היפה והנורא.

ויליאם קנטרידג' (William Kentridge), נולד ב-1955 ביוהנסבורג, דרום אפריקה. שם הוא מתגורר ויוצר עד היום. אמן יהודי, צייר, רשם, שחקן, מחזאי ובמאי, שמאז שנות ה-80, מגבש את שפת האמנות שלו סביב אנימציה של רישומי פחם, תיאטרון צלליות ודמויות מצולמות. קנטרידג' מתמקד ביצירתו בנושאים פוליטיים, הומניים וחברתיים בוערים בדרום-אפריקה ובעולם. ממחאה נגד האפרטהייד וקולוניאליזם, דרך מאבקי מעמדות, אי צדק ועוולות חברתיות, הגירה, פליטים, דיכוי אלזים, בדידות קיומית ועוד.

סטילס: ויליאם קנטרידג', מתוך הווידאו ביתר מתיקות נגנו את הריקוד, 2015, באדיבות ננדי פישר וקרן A4 Arts

תמונות הצבה: ויליאם קנטרידג', ביתר מתיקות נגנו את הריקוד, 2015, הצבת וידאו ב-EYE Film Institute, אמסטרדם, 2015 (צילום: הנס וילס)

אוצרת: רותי דירקטור

More Sweetly Play the Dance

William Kentridge at Tel Aviv Museum of Art

William Kentridge was born in 1955 in Johannesburg, and is considered South Africa's most prominent artist. Since the 1980s, he has formed his artistic language from animated drawings, silhouette theater and film. The 2015 video installation *More Sweetly Play the Dance* spreads over 40 meters and eight screens, comprising a stunning cortege led by a brass band, followed by a group of walking-dancing animated figures drawn in charcoal, in Kentridge's distinctive style. It continues with patients pushing intravenous poles, priests holding silhouettes of lilies over their heads, people dragging sacks, shadows of skeletons dancing along and more.

The procession is a festive-macabre merge of medieval Dance macabre, African funeral processions and a caravan of refugees transported with their chattels from one place to another. The title refers to a line from Paul Celan's poem "Death Fugue" (1945): "more sweetly play death" (translated by Michael Hamburger). Kentridge replaces "death" with "dance," and the Celan reference accentuates the presence of death but also extricates itself from it. The powerful fusion between the dancers' bodies, the walkers' movements and the music's rhythm makes the procession nothing less than an epic motion of human existence. At the end of the march, Dada Masilo, a South African dancer and choreographer who has collaborated with Kentridge, appears. She is moving en pointe in classical ballet style, dressed as a revolutionary Chinese Maoist, bearing a gun. The gun restores the dance to the horrifying Dance of Death, and Masilo's show becomes the perfect expression of the beautiful and the horrendous.

Credit for the attached images:

William Kentridge, *More Sweetly Play the Dance*, 2015, video still, courtesy of Wendy Fisher & A4 Arts Foundation

Curator: Ruth Direktor

